

МОНГОЛ УЛС
САНХҮҮГИЙН ЗОХИЦУУЛАХ ХОРООНЫ
ТОГТООЛ

2014 оны 06 сарын 25 өдөр

Дугаар 252

Улаанбаатар хот

Г “Өөрийгөө зохицуулах байгууллагыг
бүртгэх журам”-ыг батлах тухай Г

Санхүүгийн зохицуулах хорооны эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 6.1.2, Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуулийн 69.1, Улсын Их Хурлын 2013 оны 41 дүгээр тогтоолын 1.2 дахь хэсгийг тус тус үндэслэн Санхүүгийн зохицуулах хорооноос ТОГТООХ нь:

1. “Өөрийгөө зохицуулах байгууллагыг бүртгэх журам”-ыг хавсралтаар баталсугай.
2. Журмын хэрэгжилтэд хяналт тавьж, олон нийтэд мэдээлэхийг Ажлын алба /Х.Бум-Эрдэнэ/-нд даалгасугай.

ДАРГА

Д.БАЯРСАЙХАН

000262

Санхүүгийн зохицуулах хорооны 2014 оны
6 дугаар сарын 26-ны өдрийн 25 дугаар тогтоолын хавсралт

УХА0410 5043239

ӨӨРИЙГӨӨ ЗОХИЦУУЛАХ БАЙГУУЛЛАГЫГ БҮРТГЭХ ЖУРАМ

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1.1. Энэхүү журмын зорилго нь Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуулийн 69-р зүйлд тусгагдсан үнэт цаасны зах зээл дэх Өөрийгөө зохицуулах байгууллага (цаашид “ӨЗБ” гэх) ыг Санхүүгийн зохицуулах хороо (цаашид “Хороо” гэх) бүртгэх, үйл ажиллагаанд нь хяналт тавихтай холбогдсон харилцааг зохицуулахад оршино.

1.2. Энэхүү журамд хэрэглэсэн нэр томъёог дор дурдсан утгаар ойлгоно.

1.2.1. “ӨЗБ” гэж Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуулийн 69.2-д заасан чиг үүрэг бүхий хуулийн этгээдийг;

1.2.2. “ӨЗБ-ыг бүртгэх” гэж Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуулийн 71.1-д заасан нөхцөл, шаардлагыг хангасан хуулийн этгээдийг бүртгэхийг;

1.2.3. “ӨЗБ-ын үйл ажиллагаанд тавих хяналт” гэж ӨЗБ-ын үндсэн болон санхүүгийн үйл ажиллагаанд Хороо холбогдох хууль тогтоомжийн хүрээнд зайн болон газар дээрх хяналт, шалгалтыг хийж, олон нийтэд мэдээлэхийг.

Хоёр. ӨЗБ-ын үйл ажиллагааны зарчим, хориглох зүйл

2.1. ӨЗБ нь дараах зарчмыг үйл ажиллагаандаа баримталж ажиллана:

2.1.1. хууль тогтоомж, Хорооноос баталсан дүрэм, журмыг мөрдөх;

2.1.2. гишүүдийн хууль ёсны ашиг сонирхлыг хамгаалж, тэдгээрийн санал санаачлагыг дэмжих;

2.1.3. үйл ажиллагаа явуулахад шаардлагатай хүний нөөцийн шалгуурыг хангах;

2.1.4. мэргэжлийн ёс зүй, сахилгын хариуцлага хүлээлгэх дотоод хяналтын бүтэцтэй байх;

2.1.5. гишүүнчлэлийн хураамжийн зарцуулалтын тайлагнал ил тод, нээлттэй байх;

2.1.6. үнэт цаасны зах зээлийн нөхцөл байдал, гишүүдийн үйл ажиллагаанд судалгаа, шинжилгээ хийх, гишүүн байгууллагуудад зэрэглэл тогтоох;

2.1.7. ӨЗБ нь дүрмийнхээ зорилгод нийцээгүй үйл ажиллагаа явуулахыг хориглоно.

Гурав. ӨЗБ-ын бүртгэлийн шалгуур

3.1. Бүртгүүлэхийг хүсч буй хуулийн этгээд нь дараах шалгуурыг хангасан байна.

3.1.1. Монгол Улсад бүртгэлтэй хуулийн этгээд байх;

3.1.2. нийт тусгай зөвшөөрөл бүхий үнэт цаасны зах зээл дэх зохицуулалттай этгээдийн тавиас дээш хувийн гишүүнчлэлтэй байх;

3.1.3. мэргэжлийн ёс зүй, сахилгын шийтгэл ногдуулах болон дотоод хяналтын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх мэргэшсэн бүтэктэй байх;

3.1.4. удирдах зөвлөлийн дарга, гишүүн, гүйцэтгэх удирдлага нь сүүлийн 5 жилд зөрчлийн улмаас тусгай зөвшөөрөл нь хүчингүй болсон үнэт цаасны зах зээл дэх зохицуулалттай этгээдийн эрх бүхий албан тушаалтнаар ажиллаагүй байх;

3.1.5. Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуулийн 72 дугаар зүйлд заасан нөхцөл, шаардлагад нийцсэн дараах зүйлийг дүрэм, журамдаа тусгаж, бүх гишүүдийн хурлаар батлуулсан байх:

3.1.5.1. гишүүнээр элсүүлэхэд тавих шаардлага, гишүүнчлэлийн хураамж, гишүүнчлэлийг түдгэлзүүлэх, гишүүнээс хасах журам;

3.1.5.2. гишүүд, тэдгээрийн ажилтнуудын үйл ажиллагаанд баримтлах ёс зүйн дүрэм;

3.1.5.3. гишүүдийн үйл ажиллагаанд хяналт тавих болон гомдол, маргааныг хянан шийдвэрлэх журам;

3.1.5.4. ӨЗБ-ын удирдлага, зохион байгуулалт, үйл ажиллагааны журам;

3.1.5.5. гишүүдэд сургалт явуулах, мэргэшлийн ур чадварыг дээшлүүлэхэд чиглэсэн арга хэмжээ зохион байгуулах журам;

3.1.5.6. зах зээлийг урвуулан ашиглах, дотоод мэдээлэл ашиглан арилжаанд оролцооос урьдчилан сэргийлэх зэрэг шударга арилжааг дэмжих чиглэлээр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээг зохион байгуулах журам.

3.1.6. Үнэт цаасны зах зээл дээр тав болон түүнээс дээш хугацаанд тогтмол үйл ажиллагаа явуулсан байх;

3.1.7. Зах зээлийн дүн, шинжилгээ хийх судлаач болон сургалт хариуцсан орон тооны мэргэжилтэнтэй байх.

Дөрөв. Бүртгүүлэхэд шаардлагатай бичиг баримт

4.1. Бүртгүүлэхийг хүсч буй хуулийн этгээд нь энэхүү журмын 3.1-д зааснаас гадна дараах бичиг баримтыг Хороонд ирүүлнэ.

4.1.1. бүртгүүлэхийг хүссэн өргөдөл /энэ журмын 1 дүгээр хавсралтын дагуу/;

4.1.2. ӨЗБ-аар бүртгүүлэх тухай бүх гишүүдийн хурлын шийдвэр;

4.1.3. улсын бүртгэлийн гэрчилгээний нотариатаар баталгаажуулсан хуулбар;

4.1.4. ӨЗБ-ын дүрэмд дараах зүйлийг тусгасан байна:

4.1.4.1. бүх гишүүдийн хурал хуралдах журам;

4.1.4.2. бүх гишүүдийн хурал, удирдах зөвлөл, гүйцэтгэх удирдлага болон дотоод хяналтын эрх, үүрэг, хариуцлага;

4.1.4.3. удирдах зөвлөлийн гишүүдийг сонгох, чөлөөлөх журам, бүрэн эрхийн хугацаа;

4.1.4.4. өөрчлөн байгуулах, татан буулгах үндэслэл;

4.1.4.5. дүрэмд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах үндэслэл;

- 4.1.4.6. хууль тогтоомжид заасан бусад;
  - 4.1.5. гишүүдийн нэрс болон тэдгээрийн дэлгэрэнгүй мэдээлэл;
  - 4.1.6. удирдах зөвлөлийн дарга, гишүүний тодорхойлолт /энэхүү журмын 2 дугаар хавсралтын дагуу/;
- 4.1.7. гүйцэтгэх удирдлага, мэргэжилтний тодорхойлолт /энэ журмын 3 дугаар хавсралтын дагуу/;
  - 4.1.8. Хороонд бүртгүүлсэн аудитын байгууллагаар баталгаажуулсан сүүлийн улирлын санхүүгийн тайлан, шинээр үүсгэн байгуулж байгаа бол эхлэлтийн баланс;
  - 4.1.9. ΘЗБ-ын дотоод зохион байгуулалтын бүтэц, танилцуулга;
  - 4.1.10. зохицуулалтын үйлчилгээний хөлс төлсөн баримт.

Тав. ΘЗБ-ыг бүртгэх

- 5.1. Бүртгүүлэхээр хүсч ирүүлсэн бичиг баримтыг 30 хоногт багтаан хянана.
- 5.2. Энэ журмын 5.1-д заасан хугацааг ирүүлсэн бичиг баримтыг үнэн зөв, бүрэн гүйцэд ирүүлсэн өдрөөс эхлэн тооцно.
- 5.3. Хороо шаардлагатай тохиолдолд бүртгүүлэхийг хүсч ирүүлсэн бичиг, баримтын талаар холбогдох байгууллагаас тодруулах, дүгнэлт гаргуулах, лавлагаа авах эрхтэй.
- 5.4. Энэ журмын 4.1-д заасан бичиг баримтыг дутуу бүрдүүлж, ирүүлсэн тохиолдолд энэ тухай өргөдөл гаргагчид албан бичгээр мэдэгдэж, нэмэлт бичиг баримтыг шаардана.
- 5.5. Бүртгүүлэхийг хүсч буй хуулийн этгээдээс ирүүлсэн бичиг баримтыг дараах тохиолдолд ажлын 10 хоногийн дотор буцаана:
  - 5.5.1. ирүүлсэн бичиг баримт нь холбогдох хууль тогтоомж, энэхүү журмын 3.1-д заасан шалгуурыг хангаагүй;
  - 5.5.2. бичиг баримтыг хуурамчаар үйлдсэн нь нотлогдсон.
- 5.6. Бичиг баримтыг буцаах тохиолдолд өргөдөл гаргагчид бичгээр мэдэгдэнэ.
- 5.7. Энэхүү журмын 3.1, 4.1-д заасан шалгуур, нөхцлийг хангасан ΘЗБ-ыг бүртгэх тухай шийдвэрийг Хороо гаргана.
- 5.8. Хорооны шийдвэрийг үндэслэн ΘЗБ-ыг зохих журмын дагуу нэгдсэн бүртгэлд бүртгэнэ.

Зургаа. Бүртгэлийг түдгэлзүүлэх, хүчингүй болгох

- 6.1. Хороо дараах үндэслэлээр ΘЗБ-ын бүртгэлийг түдгэлзүүлнэ:

- 6.1.1. холбогдох хууль тогтоомж, Хорооноос баталсан дүрэм, журмыг зөрчсөн;
- 6.1.2. бүртгэлийн шалгуурыг хангахгүй болсон;
- 6.1.3. Хорооноос Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуулийн 66 дугаар зүйлд заасны дагуу өгсөн даалгаврыг биелүүлээгүй;
- 6.1.4. эрх бүхий албан тушаалтан нь тохиромжтой этгээд биш болсон;
- 6.1.5. хагас болон жилийн санхүүгийн болон үйл ажиллагааны тайланг Хороонд ирүүлээгүй;
- 6.1.6. энэхүү журмын 7.2.2-д заасан болон Хорооноос шаардсан мэдээллийг удаа дараа хугацаанд нь гаргаж өгөөгүй, эсхүл алдаатай, хуурамч, дутуу, төөрөгдүүлсэн мэдээлэл өгсөн;
- 6.1.7. Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуулийн 75.5-д заасан үүргийг биелүүлээгүй;
- 6.1.8. хууль тогтоомжид заасан бусад үндэслэл.

6.2. ΘЗБ нь бүртгэлийг түдгэлзүүлсэн нөхцөл арилсан тохиолдолд түүнийг сэргээлгэх тухай хүсэлтээ Хороонд ирүүлэх бөгөөд бүртгэлийг түдгэлзүүлсэн шалтгааныг арилсан гэж үзвэл Хорооноос уг бүртгэлийг сэргээнэ.

- 6.3. Хороо дараах үндэслэлээр бүртгэлийг хүчингүй болгоно:
  - 6.3.1. ΘЗБ хүсэлт гаргасан;
  - 6.3.2. бүртгэлийг түдгэлзүүлсэн хугацаанд зөрчлийг арилгаж, сэргээлгэх тухай хүсэлтийг Хороонд ирүүлээгүй;
  - 6.3.3. хуулийн этгээд татан буугдсан;
  - 6.3.4. ΘЗБ-ын үйл ажиллагаа явуулахад харшлах бусад нөхцөл байдал үүссэн;
  - 6.3.5. Хороонд бүртгүүлэхдээ хуурамч бичиг баримт бүрдүүлсэн нь тогтоогдсон.

6.4. Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуулийн 30.2-д заасны дагуу хүчингүй болсон бүртгэлийг сэргээхгүй.

6.5. Хороо ΘЗБ-ыг бүртгэлээс хассан тохиолдолд тухайн байгууллагын бүрэн эрх дуусгавар болно.

Долоо. Мэдээллийг ил тод болгох болон Хороонд мэдээлэх

7.1. ΘЗБ нь Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуулийн 75.1-д заасны дагуу тухайн жилийн санхүүгийн болон үйл ажиллагааны тайланг дараа оны 02 дугаар сарын 15-ны дотор Хороонд ирүүлж, өөрийн цахим хуудсанд байршуулж, нийтэд мэдээлнэ.

7.2. Хороо ΘЗБ-ын үйл ажиллагаанд дараах байдлаар зайны болон газар дээрх хяналтыг хэрэгжүүлнэ:

7.2.1. Хороо газар дээрх хяналтыг бүртгэлийн шалгуур, үндсэн болон санхүүгийн үйл ажиллагаанд шалгалт хийх ба ΘЗБ нь шалгалтын ажлын хэсэгт шаардлагатай баримт, холбогдох тайлбарыг зохих журмын дагуу шуурхай гаргаж өгөх үүрэгтэй.

7.2.2. ΘЗБ нь дараах мэдээллийг Хороонд ирүүлэх үүрэгтэй бөгөөд Хороо энэхүү мэдээлэлд үндэслэн зайны хяналтыг гүйцэтгэнэ:

- 7.2.2.1. үнэт цаасны зах зээлийн нөхцөл, байдлын судалгаа /улирлаар/;
- 7.2.2.2. нийт гишүүдийн санхүүгийн тайлангийн нэгтгэл /улирлаар/;
- 7.2.2.3. зохион байгуулсан сургалтын тайлан /тухай бүр/;

7.2.2.4. байгууллагын дүрэм, дотоод журам, бүтэц, эрх бүхий албан тушаалтан, мэргэжилтний өөрчлөлт /тухай бүр/;

7.2.2.5. Хорооноос шаардлагатай гэж үзсэн бусад мэлдээлэл.

Найм. Хариуцлага

8.1. ΘЗБ, түүний эрх бүхий албан тушаалтан, мэргэжилтэн нь хууль, энэхүү журмыг зөрчсөн тохиолдолд Хороо дараах арга хэмжээг авч, нийтэд мэдээлнэ:

8.1.1. анхааруулга хүргүүлэх;

8.1.2. даалгавар өгөх;

8.1.3. байгууллагын үйл ажиллагаанд зарим хязгаарлалт тогтоох;

8.1.4. бүртгэлийг түдгэлзүүлэх, хүчингүй болгох;

8.1.5. хууль тогтоомжид заасан захиргааны хариуцлага ногдуулах.

8.2. ΘЗБ-ын эрх бүхий албан тушаалтан, мэргэжилтний аливаа хууль, холбогдох дүрэм, журмыг зөрчсөн үйлдэл нь гэмт хэргийн шинжтэй гэж Хороо үзвэл, хууль хяналтын байгууллагад шилжүүлнэ.

8.3. Хорооны шийдвэрийг эс зөвшөөрвөл шийдвэр гарснаас хойш 30 хоногийн дотор Санхүүгийн зохицуулах хорооны эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 28 дугаар зүйлд заасны дагуу Хорооны дэргэдэх Хяналтын зөвлөлд гомдол гаргаж болно.

-----oOo-----

“Өөрийгөө Зохицуулах Байгууллагыг бүртгэх журам”-ын
1 дүгээр хавсралт

ӨӨРИЙГӨӨ ЗОХИЦУУЛАХ БАЙГУУЛЛАГЫГ БҮРТГҮҮЛЭХИЙГ ХҮССЭН ӨРГӨДӨЛ

Огноо : .....

Хаана: Санхүүгийн зохицуулах хороо
Засгийн газрын IV байр
Бага тойруу -6
Улаанбаатар -210646
Монгол улс.

Хэнээс: .....

(өргөдөл гаргагчийн албан тушаал, овог, нэр, утас, цахим шуудангийн хаяг)

.....
/Өөрийгөө зохицуулах байгууллагын нэр/

Өөрийгөө зохицуулах байгууллагын гишүүдийн жагсаалт:

№	Хуулийн этгээдийн нэр	Регистрийн дугаар	Улсын бүртгэлийн гэрчилгээний дугаар	Хаяг
1				
2				

Өөрийгөө зохицуулах байгууллагын гүйцэтгэх захирал, дотоод хяналтын болон сургалт, судалгааны ажилтнуудын жагсаалт:

№	Овог, нэр	Өмнө нь эрхэлж байсан ажил	Регистрийн №	ӨЗБ-д эрхлэх албан тушаал
1				
2				

Өөрийгөө зохицуулах байгууллагыг бүртгүүлэхээр бүрдүүлсэн баримт материалуудыг Үнэт
цаасны зах зээлийн тухай хуулийн шаардлагад нийцүүлэн үнэн зөв бүрдүүлсэн болно. Уг бичиг
баримтад аливаа худал ташаа зүйл орсон хариуцлагыг манай байгууллага бүрэн хүлээх болно.

Өргөдөл, холбогдох бичиг баримтыг хянан шалгаж, үнэт цаасны зах зээлд ӨЗБ-ын бүрэн
эрхийг хэрэгжүүлэхээр бүртгэж өгнө үү.

Тус ӨЗБ нь “Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хууль” болон холбогдох хууль тогтоомж,
журам заавруудыг мөрдлөг болгон ажиллах ба Санхүүгийн зохицуулах хорооноос тавьсан
шаардлагуудыг бүрэн биелүүлж байх болно.

ӨЗБ-ЫГ ТӨЛӨӨЛЖ ӨРГӨДӨЛ ГАРГАГЧ:

/..... / ..... /
/гарын үсэг/ /албан тушаал, овог, нэр/

**ӨӨРИЙГӨӨ ЗОХИЦУУЛАХ БАЙГУУЛЛАГЫН УДИРДАХ ЗӨВЛӨЛИЙН ДАРГА
БОЛОН ГИШҮҮНИЙ ТОДОРХОЙЛОЛТ**

ӨЗБ-ын эрх бүхий албан тушаалтны аль болохыг тэмдэглэнэ үү.

1. Удирдах зөвлөлийн дарга
гишүүн

Удирдах зөвлөлийн дарга болон гишүүн нь дараах мэдээллийг үнэн зөв бөглөж ирүүлнэ:

- Овог, нэр:
- Төрсөн он, сар, өдөр:
- Иргэний харьяалал:
- Регистрийн дугаар:
- Албан тушаал:

Зураг

- Боловсрол: /Ерөнхий боловсролын сургуулийг оролцуулан бичнэ/

Д/д	Сургууль	Эзэмшсэн мэргэжил	Элссэн он	Төгссөн он	Диплом, гэрчилгээний дугаар

- Ажлын туршлага:

Д/д	Байгууллагын нэр	Албан тушаал	Ажилд орсон огноо	Ажлаас гарсан огноо	Тайлбар

Нэгдмэл сонирхолтой этгээд:

Д/д	Таны юу болох	Овог, нэр	Регистрийн дугаар	Эрхлэж буй албан тушаал

.....ӨЗБ-ыг төлөөлж .....
/албан тушаал/

/...../. /...../
/гарын үсэг/

/...../. /...../
/овог, нэр/ Огноо: .....

ӨЗБ-ЫН ГҮЙЦЭТГЭХ УДИРДЛАГА, МЭРГЭЖИЛТНИЙ ТОДОРХОЙЛОЛТ

ӨЗБ-ЫН ГҮЙЦЭТГЭХ УДИРДЛАГА, МЭРГЭЖИЛТЭН НЬ ДАРААХ МЭДЭЭЛЛИЙГ БӨГЛӨНӨ:

- Овог, нэр:
- Албан тушаал:
- Төрсөн он, сар, өдөр:
- Иргэний харьяалал:
- Гэрийн хаяг:
- Утасны дугаар:
- Регистрийн дугаар:

Зураг

- Боловсрол: /Ерөнхий боловсролын сургуулийг оролцуулан бичнэ/

Д/д	Төгссөн сургууль	Эзэмшсэн мэргэжил	Элссэн он	Төгссөн он	Диплом, гэрчилгээний дугаар

- Ажлын туршлага:

Д/д	Байгууллагын нэр	Албан тушаал	Ажилд орсон огноо	Ажлаас гарсан огноо	Тайлбар

ГҮЙЦЭТГЭХ УДИРДЛАГА, МЭРГЭЖИЛТНИЙ ХОЛБОГОДОХ ЭТГЭЭД:

Нэгдмэл сонирхолтой этгээд гэдгийг Компанийн тухай хуулийн 97 дугаар зүйлд тодорхойлсныг ойлгоно.

Д/д	Таны юу болох	Овог, нэр	Регистрийн №	Эрхэлж буй албан тушаал	Тайлбар
1					
2					

Нэгдмэл сонирхолтой этгээдийн тайлбарт урьд өмнө эрхэлж байсан ажил, төрлийн байдал, аль нэг хуулийн этгээдийг төлөөлдөг эсэх, түүний үйл ажиллагаа, байршил, бусдад өр, зээлтэй эсэх, одоо хууль хяналтын байгууллагад хэрэг үүсгэгдэн шалгагдаж байгаа эсэхийг бичнэ.

.....ӨЗБ-ЫГ ТӨЛӨӨЛЖ .....

албан тушаал/

/...../...../...../...../

/гарын үсэг/

/овог, нэр/

Огноо: .....